

1791 r. - 2022 r.

*231. Rocznica uchwalenia
Konstytucji 3 maja*

KONSTYTUCJA
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

2 dnia 2 kwietnia 1997r.

KONSTYTUCJA
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

KONSTYTUCJA

CZYM JEST KONSTYTUCJA?

W starożytnym Rzymie słowo *constitutio* (z łac. urządzać) oznaczało akt prawny wydany przez cezara.

W późniejszych wiekach konstytucjami nazywano różne akty prawne.

W dzisiejszym znaczeniu – ustawy zasadniczej, czyli aktu prawnego o najwyższym znaczeniu w państwie – słowo konstytucja pojawiło się w XVIII wieku.

HISTORIA KONSTYTUCJI W POLSCE:

Konstytucja 3
maja z 1791
roku,

Konstytucja
Księstwa
Warszawskiego z
1807 roku,

Konstytucja
Królestwa
Polskiego z 1815
roku,

Konstytucja
marcowa z 1921
roku,

Konstytucja
kwietniowa z
1935 roku,

Konstytucja
Polskiej
Rzeczypospolitej
Ludowej z 1952
roku,

Konstytucja
Rzeczypospolitej
Polskiej z 1997
roku

KONSTYTUCJA
17 MARCA 1921 R.

WYDANE CZWARTE

KSIĘDZARNIA CIESTAWA SZYMCZA
WARSZAWA ————— 1906

**USTAWA Z DNIA 17
MARCA 1921 ROKU –
KONSTYTUCJA
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ ZWANA
KONSTYTUCJĄ
MARCOWĄ**

USTAWA RZĄDOWA.

WYDZIAŁ MŁODZIEŻY I SZKOLNICTWA

PRAWO UCHWALONE.

Dnia 3 Maja, Roku 1791.

W WARSZAWIE,

**KONSTYTUCJA TRZECIOMAJOWA
ZOSTAŁA UCHWALONA JEDYNIE
PRZEZ POSŁÓW STRONNICTWA
PATRIOTYCZNEGO.
WYKORZYSTALI ONI
POŚWIĄTECZNĄ NIEOBECNOŚĆ
POSŁÓW ZE STRONNICTWA
HETMAŃSKIEGO, KTÓRZY BYLI
PRZECIWN REFORMOM**

<-- PIERWSZA STRONA
KONSTYTUCJI Z 3 MAJA 1791 ROKU

SKUTKI KONSTYTUCJI Z 3 MAJA

-
- na miejsce Rzeczypospolitej Obojga Narodów została powołana Rzeczpospolita Polska z jednolitą armią, rządem i skarbem
 - wprowadziła trójpodział władzy na ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą
 - zniósła liberum veto, konfederacje i sejm skonfederowany
 - ograniczała prawa szlachty gołoty na sejmikach ziemskich
 - zniósła wolą elekcję
 - ustanowiła stałą armię liczącą 100-tysięcy żołnierzy

A low-angle shot of the Polish flag, featuring a white upper half and a red lower half, waving vigorously against a bright blue sky with scattered white clouds. The sun is visible behind the flag, creating a strong lens flare and illuminating the fabric. The flag is attached to a black pole on the left side of the frame.

FLAGA POLSKI

**Święto flagi obchodzimy
w Polsce 2 maja**

**Barwa biała symbolizuje
dobro i czystość narodu
polskiego**

**Barwa czerwona oddaje
dostojność i majestat
polskich władców**

**Barwy są też
odzwierciedleniem kolorów
chorągwi polskiej, białego
orła na czerwonym tle**

**Polskie prawo przewiduje
szczególną **ochronę**
prawną symboli
narodowych m.in. w
kodeksie karnym oraz w
kodeksie wykroczeń**

**Biel i czerwień są barwami
Rzeczypospolitej Polskiej od
dnia 7 lutego 1831 roku**

**Święto Flagi
Rzeczypospolitej Polskiej
ustanowione zostało na
mocy ustawy z dnia 20
lutego 2004 roku**

**Obecny kształt oraz barwy flagi
państwowej Rzeczypospolitej
Polskiej określa ustawa z dnia
31 stycznia 1980 roku**

JAK WIZUALNIE ZMIENIŁA SIĘ FLAGA NA PRZESTRZENI LAT?

Chorągiew królestwa
polskiego
1386-1569

Rzeczpospolita Obojga
Narodów
1569-1792

Rzeczpospolita Polska
31.01.1980

GODŁO POLSKI

- 26 czerwca 1295 r. (pierwsza wersja godła),
- 29 marca 1928 r. (druga wersja godła)
- 22 lutego 1990 r. (ostateczny wzór godła).

CZERWONE POLETARCZY

BIAŁY ORZEŁ

**ZŁOTE SZPONY,
DZIÓB I KORONA**

**GŁOWA ZWRÓCONA
W PRAWĄ STRONĘ**

**ROZWINIĘTE
SKRZYDŁA**

LEGENDA...

Według legendy założyciel państwa Polan - Lech podczas postoju w okolicach Poznania ujrzał pod wieczór sporych rozmiarów gniazdo na drzewie. Znajdował się w nim biały orzeł z trzema pisklętami. Gdy Lech przyglądał się mu, orzeł rozpostarł skrzydła na tle nieba czerwonego od zachodzącego słońca. Lech zachwycił się, postanowił tam osiaść, umieścić orła w swym herbie, a miejsce na pamiątkę nazwał Gniezdnem (obecnie Gniezno) od słowa *gniazdo*.

KONSTYTUCJA W SZTUCE

- obraz namalowany przez Jana Matejkę z okazji 100-lecia uchwalenia konstytucji
- dzieło przedstawia pochód posłów z Zamku Królewskiego do kolegiaty św. Jana w celu ponownego zaprzysiężenia tekstu konstytucji

Na obrazie przedstawionych
jest blisko 40 postaci
historycznych.

Są to osoby zaangażowane w
uchwalenie Konstytucji 3 Maja,
ale również przedstawiające
różne warstwy społeczne i
wyznania, by podkreślić
uniwersalny charakter ustawy
odnoszącej się do wszystkich
obywateli Rzeczypospolitej.

Stanisław Małachowski
marszałek Sejmu Wielkiego

Ksiądz prawosławny

Tadeusz Kościuszko
generał wojsk koronnych

Jan Kiliński
mistrz szewski

Stanisław August Poniatowski
król Polski

Hugo Kołłątaj
współautor konstytucji

Chłop

Stary Żyd

USTANOWIENIE ŚWIĘTA

Uchwalenie Konstytucji 3 maja zostało uznane za święto już 5 maja 1791.

Począwszy od 2007 roku 3 maja jest również świętem narodowym Litwy.

W okresie zaborów obchodzenie rocznic ustanowienia Konstytucji 3 maja było zakazane przez wszystkich zaborców. Polacy, którzy odważyli się obchodzić publicznie to święto, byli karani. Na przykład za złożenie bukietu groziła zsyłka do Odessy.

Po odzyskaniu niepodległości w 1918, rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja została uznana za święto narodowe uchwałą Sejmu Ustawodawczego z dnia 29 kwietnia 1919.

OBCHODY

W czasie obchodów pierwszej
rocznicy uchwalenia
Konstytucji 3 maja 1792
wokół Warszawy
skoncentrowano wiele
jednostek wojskowych,
których zabrakło w
krytycznym momencie
rosyjskiego ataku w 1792 r.

HYMN POLSKI

Po III rozbiorze w 1795 r. nadzieje na odzyskanie niepodległości Polacy pokładali w Napoleonie Bonaparte. Stał on na czele armii, która toczyła zwycięskie zmagania z Austrią, Prusami i Rosją. W 1797 r. w północnych Włoszech przy boku armii francuskiej powstały Legiony Polskie pod dowództwem generała Jana Henryka Dąbrowskiego. Tam właśnie narodziła się pieśń, która bardzo szybko zyskała popularność wśród legionistów. Autorem słów *Pieśni Legionów Polskich we Włoszech* jest Józef Wybicki, który napisał je do usłyszanej melodii mazura.

Pieśń Legionów Polskich w 1806 roku

Jeżeli Polska nie mała,
kiedy my myśmy
w tym czasie nie byli,
zawzięci odlegamy.

mała mała Dąbrowski
do Polski wrócić otchł
to tamże powródym
złoty nasz kraj.

Pał Czerwony do Czerwonia
wrócić się przez morze
złoty nasz kraj
po zwycięstwie wrócić.

mała mała Dąbrowski
Kozacy nasz przyjaciel
złoty nasz kraj
złoty nasz kraj.

Nie ma nas tak niewiedzą,
gdy w naszym państwie,
hasłem wojny i chwały
złoty nasz kraj.

złoty nasz kraj
złoty nasz kraj
złoty nasz kraj
złoty nasz kraj.

złoty nasz kraj
złoty nasz kraj
złoty nasz kraj
złoty nasz kraj.

salus

W Polsce pieśń
potocznie nazywaną *Mazurkiem Dąbrowskiego* usłyszano w 1806 roku,
kiedy Legiony pod dowództwem
generała Dąbrowskiego dotarły do
Poznania. Oficjalnym hymnem
Polski *Mazurek Dąbrowskiego* stał się 26
lutego 1927 r. Jednak nie z mocy
konstytucji, jak w wypadku herbu i flagi, a
na podstawie rozporządzenia ministra
spraw wewnętrznych. Obecnie jest
chroniony przez zapis w Konstytucji RP i
ustawę o symbolach narodowych.

Jeszcze Polska niezginę-ła póki my ży-je my

Co nam ob-ca prze-moc wzię-ła mocą od-bie-rze-my.

Marsz marsz Dą-browski z zie-mi włoskiej do

Polski Za two im prze-wo-dem

I. złączym się zna-ro-dem

II. Złączym się zna-ro-dem.